

GIẢNG DẠY TIẾNG ANH CHUYÊN NGÀNH CÔNG AN Ở HỌC VIỆN AN NINH NHÂN DÂN: KHÓ KHĂN VÀ GIẢI PHÁP

Triệu Phương Thảo
Học viện An ninh nhân dân

Tóm tắt: Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, việc nâng cao năng lực ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh chuyên ngành, trở thành yêu cầu tất yếu đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Bài viết này tập trung phân tích thực trạng, những khó khăn trong giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an tại Học viện An ninh nhân dân, từ đó đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao chất lượng dạy và học tại Học viện. Kết quả nghiên cứu có thể góp phần định hướng phát triển chương trình đào tạo tiếng Anh chuyên ngành một cách hiệu quả và phù hợp với yêu cầu thực tiễn công tác công an.

Từ khóa: tiếng Anh chuyên ngành, Công an nhân dân, Học viện An ninh, giảng dạy, giải pháp

TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES IN PEOPLE'S POLICE ACADEMY: CHALLENGES AND SOLUTIONS

Trieu Phuong Thao
People's Security Academy

Abstract: In the context of intensive international integration, enhancing foreign language proficiency, especially English for Specific Purposes (ESP), has become an essential requirement for officers and soldiers of the People's Public Security forces. This paper focuses on analyzing the current situation and the challenges in teaching ESP at the People's Security Academy, thereby proposing practical solutions to improve the quality of teaching and learning at the academy. The research results can contribute to orienting the development of an effective and practically relevant ESP training program tailored to the specific requirements of the security sector.

Keywords: English for Specific Purposes, People's Public Security, People's Security Academy, teaching, solutions

Nhận bài: 23/04/2025

Phản biện: 25/05/2025

Duyệt đăng: 29/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong xu thế toàn cầu hóa và hợp tác quốc tế ngày càng sâu rộng, yêu cầu sử dụng tiếng Anh trong công tác Công an trở nên ngày càng cấp thiết. Đặc biệt, lực lượng Công an nhân dân hiện nay không chỉ thực hiện nhiệm vụ bảo đảm an ninh trật tự trong nước mà còn tham gia hợp tác quốc tế trong phòng chống tội phạm xuyên quốc gia, khủng bố, tội phạm công nghệ cao, buôn bán người, ma túy, và các hình thức tội phạm phi truyền thống khác.

Tại Học viện An ninh nhân dân – một trong những cơ sở đào tạo nòng cốt của ngành Công an – việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành đã được chú trọng. Tuy nhiên, quá trình triển khai còn gặp nhiều khó khăn cả về nội dung, phương pháp giảng dạy, đội ngũ giảng viên và năng lực người học. Do đó, bài viết này nhằm xác định những khó khăn chính và đề xuất giải pháp khả thi để nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành tại Học viện.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm tiếng Anh chuyên ngành Công an

Theo Hutchinson và Waters (1987), tiếng Anh chuyên ngành (ESP – English for Specific Purposes) là hình thức giảng dạy tiếng Anh gắn với nhu cầu nghề nghiệp cụ thể, đòi hỏi tài liệu

giảng dạy và phương pháp tiếp cận phù hợp với mục tiêu sử dụng ngôn ngữ trong ngành nghề nhất định.

Tiếng Anh chuyên ngành Công an là ngôn ngữ chuyên biệt sử dụng trong lĩnh vực an ninh, điều tra, pháp luật, và các mảng nghiệp vụ liên quan. Nó bao gồm các thuật ngữ chuyên môn, cấu trúc ngôn ngữ đặc thù và ngữ cảnh giao tiếp phù hợp với công việc thực tiễn của lực lượng Công an.

2.2. Vai trò của tiếng Anh chuyên ngành trong công tác Công an

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, yêu cầu về năng lực ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh chuyên ngành, đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân ngày càng trở nên cấp thiết. Tiếng Anh chuyên ngành không chỉ là phương tiện giao tiếp đơn thuần, mà còn là công cụ hỗ trợ đắc lực trong việc nâng cao hiệu quả công tác chuyên môn, mở rộng khả năng tiếp cận tri thức và nâng cao vị thế của lực lượng Công an Việt Nam trên trường quốc tế. Cụ thể, việc thành thạo tiếng Anh chuyên ngành giúp cán bộ Công an giao tiếp hiệu quả trong các hoạt động hợp tác song phương và đa phương, tham gia tích cực vào các hội nghị, hội thảo quốc tế về an ninh, cảnh sát, phòng chống tội phạm xuyên quốc gia, cũng như trao đổi kinh nghiệm nghiệp vụ với các đối tác nước ngoài.

Bên cạnh đó, tiếng Anh chuyên ngành còn đóng vai trò quan trọng trong việc đọc hiểu các tài liệu chuyên môn, văn bản pháp luật quốc tế, báo cáo nghiệp vụ và các công trình nghiên cứu có giá trị, vốn chủ yếu được công bố bằng tiếng Anh. Điều này không những góp phần nâng cao trình độ chuyên môn, mà còn giúp cán bộ Công an cập nhật các xu hướng, kỹ thuật và phương pháp nghiệp vụ tiên tiến trên thế giới. Ngoài ra, khả năng viết báo cáo và trao đổi thông tin nghiệp vụ bằng tiếng Anh cũng là yêu cầu thiết yếu trong quá trình xử lý các vụ việc có yếu tố nước ngoài, hay tham gia điều tra các loại tội phạm sử dụng công nghệ cao, tội phạm mạng và tội phạm xuyên quốc gia.

Theo Nguyễn Thị Hạnh (2021), tiếng Anh chuyên ngành là “yếu tố then chốt giúp lực lượng Công an nhân dân chủ động trong hội nhập quốc tế, nâng cao trình độ nghiệp vụ và bảo vệ an ninh quốc gia trong bối cảnh toàn cầu” (Nguyễn Thị Hạnh, 2021, tr. 125). Từ nhận định đó, có thể thấy rằng việc chú trọng đào tạo tiếng Anh chuyên ngành không chỉ góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực ngành Công an, mà còn tạo điều kiện để lực lượng này thực hiện tốt nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ vững trật tự an toàn xã hội trong điều kiện hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay.

2.3. Thực trạng giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an tại Học viện An ninh nhân dân

Trong những năm gần đây, Học viện An ninh nhân dân đã có nhiều nỗ lực trong việc tích hợp tiếng Anh chuyên ngành vào chương trình đào tạo chính quy nhằm đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế và nâng cao năng lực ngoại ngữ cho học viên. Cụ thể, tiếng Anh chuyên ngành được triển khai ở các học phần dành cho năm thứ ba và năm cuối. Tuy nhiên, thời lượng học vẫn còn hạn chế, phần lớn tập trung vào kỹ năng đọc hiểu và dịch thuật các văn bản pháp luật và tài liệu nghiệp vụ. Điều này dẫn đến việc học viên chưa có nhiều cơ hội phát triển toàn diện các kỹ năng ngôn ngữ, đặc biệt là kỹ năng nghe và nói – những yếu tố quan trọng trong giao tiếp nghiệp vụ trong bối cảnh thực tế.

Về đội ngũ giảng viên, phần lớn giáo viên giảng dạy tiếng Anh tại Học viện có trình độ chuyên môn cao trong lĩnh vực ngôn ngữ học, song lại thiếu kinh nghiệm thực tiễn trong lĩnh vực an ninh – điều này ảnh hưởng đến khả năng thiết kế các tình huống giảng dạy sát thực tế công tác nghiệp vụ. Việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành đòi hỏi sự kết hợp giữa kiến thức ngôn ngữ và am

hiểu về chuyên môn, điều mà nhiều giảng viên hiện nay vẫn còn hạn chế.

Bên cạnh đó, tài liệu giảng dạy là một thách thức lớn. Hiện nay, nguồn tài liệu tiếng Anh chuyên ngành Công an vẫn còn nghèo nàn, chủ yếu dựa trên các tài liệu nội bộ được biên dịch từ văn bản pháp luật hoặc tài liệu nước ngoài, thiếu tính cập nhật và hệ thống. Việc thiếu một bộ giáo trình chuẩn hóa, được xây dựng bài bản và phù hợp với đặc thù đào tạo của lực lượng Công an đã khiến việc giảng dạy và học tập gặp nhiều khó khăn, đồng thời ảnh hưởng đến chất lượng đầu ra.

Cuối cùng, trình độ tiếng Anh của sinh viên cũng là một yếu tố đáng lưu ý. Nhiều sinh viên tại Học viện có nền tảng tiếng Anh không đồng đều, phần lớn còn yếu về kỹ năng giao tiếp, đặc biệt là kỹ năng nghe – nói. Tình trạng này khiến các em thiếu tự tin khi sử dụng tiếng Anh trong các tình huống chuyên ngành như phỏng vấn, lấy lời khai, viết báo cáo hoặc trình bày trước đối tác quốc tế. Những hạn chế này xuất phát từ nhiều nguyên nhân, bao gồm phương pháp học tập truyền thống, thiếu môi trường thực hành và sự hạn chế về tài nguyên học liệu.

2.4. Những khó khăn chủ yếu trong giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an

Trong quá trình triển khai giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành tại Học viện An ninh nhân dân, nhiều khó khăn có tính hệ thống và đặc thù ngành nghề đã được ghi nhận, gây ảnh hưởng đáng kể đến chất lượng đào tạo. Những khó khăn này xuất phát từ cả phía chương trình, đội ngũ giảng viên, phương pháp giảng dạy, tài nguyên học liệu và yếu tố người học.

Trước hết, một trong những thách thức lớn là sự thiếu vắng một bộ chuẩn đầu ra cụ thể cho tiếng Anh chuyên ngành Công an. Việc thiếu chuẩn đầu ra làm cho mục tiêu đào tạo trở nên mơ hồ, ảnh hưởng đến toàn bộ quá trình xây dựng chương trình, thiết kế học liệu, cũng như đánh giá kết quả học tập. Ví dụ, hiện chưa có quy định rõ ràng về việc sinh viên năm cuối phải đạt trình độ tương đương B1 hay B2 theo Khung tham chiếu châu Âu (CEFR) trong các kỹ năng giao tiếp chuyên ngành như hỏi cung, lập biên bản hay báo cáo bằng tiếng Anh. Điều này khiến một số học phần chỉ dừng lại ở việc dạy ngữ pháp và từ vựng mang tính hàn lâm, xa rời nhu cầu sử dụng trong thực tiễn (Nguyễn, 2021).

Tiếp theo, phương pháp giảng dạy hiện nay vẫn chủ yếu mang tính truyền thống, tập trung vào dịch thuật và đọc hiểu, trong khi kỹ năng nghe – nói –

phản xạ ngôn ngữ chưa được chú trọng đúng mức. Việc dạy học theo kiểu “thầy đọc – trò chép” vẫn phổ biến, ít tạo điều kiện cho sinh viên tham gia tương tác hoặc đóng vai các tình huống giả định. Trong khi đó, các mô hình giảng dạy hiện đại như CLIL (Content and Language Integrated Learning – học ngôn ngữ tích hợp nội dung chuyên ngành) hay PBL (Project-based Learning – học theo dự án) vẫn chưa được áp dụng rộng rãi. Ví dụ, một tiết học về chủ đề “Interrogation Techniques” (kỹ thuật thẩm vấn) thường chỉ tập trung vào việc học các từ vựng như suspect, confession, alibi thay vì cho sinh viên thực hành đóng vai thẩm vấn nghi phạm giả định – một hình thức giúp rèn luyện cả ngôn ngữ lẫn nghiệp vụ (Tran, 2020).

Khó khăn về ngữ liệu chuyên ngành cũng là một vấn đề cần lưu ý. Do tính chất đặc thù và yếu tố bảo mật của ngành Công an, việc tiếp cận các tài liệu nghiệp vụ bằng tiếng Anh như báo cáo điều tra, biên bản khám nghiệm hiện trường, hoặc bản án hình sự là điều vô cùng khó khăn. Điều này khiến giáo viên gặp nhiều trở ngại trong việc xây dựng nội dung bài học có tính thực tiễn cao. Phần lớn tài liệu hiện tại là các văn bản được biên dịch từ luật hoặc tài liệu nội bộ, ít mang tính tương tác hoặc mô phỏng. Ví dụ, một giáo trình sử dụng tại lớp chỉ bao gồm các đoạn văn luật khô khan và câu hỏi trắc nghiệm, không có phần hội thoại, đóng vai hay tình huống xử lý thực tế – điều rất cần thiết trong đào tạo nghiệp vụ (Hoàng, 2019).

Cuối cùng, động lực học tập của sinh viên cũng là yếu tố ảnh hưởng đáng kể đến hiệu quả giảng dạy. Nhiều sinh viên có quan niệm rằng tiếng Anh không phải là yếu tố thiết yếu trong công tác Công an, nhất là khi công việc chủ yếu được thực hiện bằng tiếng Việt. Tâm lý “học để thi qua” khiến việc học tiếng Anh trở nên hình thức và đối phó.

Tóm lại, những khó khăn nêu trên cho thấy việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an là một lĩnh vực đặc thù, đòi hỏi phải có những điều chỉnh phù hợp về chương trình, phương pháp và tài nguyên đào tạo. Nếu không được giải quyết đồng bộ, các yếu tố này sẽ tiếp tục cản trở quá trình nâng cao năng lực ngoại ngữ cho cán bộ, chiến sĩ trong thời đại toàn cầu hóa và hợp tác quốc tế ngày càng sâu rộng.

2.5. Giải pháp đề xuất nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an

Để khắc phục những khó khăn trong giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành tại Học viện An ninh nhân dân, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp từ phía nhà trường, giảng viên và người học, trong

đó đặc biệt nhấn mạnh đến việc chuẩn hóa chương trình, nâng cao năng lực giảng dạy và đổi mới phương pháp tiếp cận.

Trước tiên, cần thiết phải xây dựng chuẩn đầu ra rõ ràng cho tiếng Anh chuyên ngành Công an, làm cơ sở định hướng cho việc thiết kế chương trình và đánh giá kết quả đào tạo. Chuẩn đầu ra này có thể xem xét thiết lập dựa trên Khung Tham chiếu Ngôn ngữ Chung Châu Âu (CEFR), nhưng có sự điều chỉnh để phù hợp với đặc thù nghiệp vụ ngành Công an. Theo đó, sinh viên cần đạt năng lực ở cả bốn kỹ năng: nghe, nói, đọc, viết trong các bối cảnh cụ thể như thẩm vấn, lập biên bản hiện trường, viết báo cáo điều tra, hay xử lý tình huống giao tiếp với người nước ngoài. Một nghiên cứu của Nguyễn (2021) cũng khuyến nghị việc xây dựng bộ tiêu chí đầu ra có tính đặc thù ngành là điều kiện tiên quyết để đảm bảo chất lượng đào tạo tiếng Anh chuyên ngành.

Bên cạnh đó, việc phát triển hệ thống giáo trình tiếng Anh chuyên ngành riêng biệt là vô cùng cần thiết. Thay vì sử dụng các tài liệu dịch hoặc tổng hợp không chính thức, Học viện cần phối hợp giữa các giảng viên ngôn ngữ và cán bộ nghiệp vụ để biên soạn giáo trình tích hợp kiến thức chuyên môn và ngôn ngữ. Giáo trình này nên bao gồm các tình huống mô phỏng thực tế, từ vựng chuyên ngành, mẫu hội thoại nghiệp vụ, biên bản và báo cáo điều tra mẫu. Ví dụ, trong bài học về chủ đề “Criminal Interrogation”, sinh viên có thể được học qua đoạn hội thoại giữa điều tra viên và nghi phạm, sau đó thực hành viết biên bản tường trình dựa trên tình huống giả định. Theo Tran (2020), đây là hướng tiếp cận hiệu quả trong dạy học ngôn ngữ chuyên biệt (English for Specific Purposes – ESP).

Để thực hiện tốt các nội dung trên, cần chú trọng đến đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giảng viên tiếng Anh chuyên ngành. Các khóa tập huấn nên được tổ chức định kỳ nhằm cung cấp kiến thức nghiệp vụ cơ bản cho giảng viên ngôn ngữ, đồng thời trang bị kỹ năng giảng dạy theo định hướng nghề nghiệp. Học viện có thể mời các chuyên gia nước ngoài trong lĩnh vực an ninh, hoặc cán bộ ngành có kinh nghiệm thực tiễn tham gia giảng dạy phối hợp. Ngoài ra, việc tổ chức các buổi dự giờ lớp chuyên ngành hoặc tham quan đơn vị nghiệp vụ thực tế cũng giúp giảng viên hiểu rõ hơn về ngữ cảnh sử dụng tiếng Anh trong công tác Công an (Hoàng, 2019).

Một hướng đi tiềm năng là tăng cường ứng dụng công nghệ trong giảng dạy. Các nền tảng

như Moodle (học tập trực tuyến), Quizlet (học từ vựng tương tác) hay Kahoot (trò chơi học thuật) có thể được tích hợp để nâng cao tính hấp dẫn và hiệu quả của tiết học. Ngoài ra, các phần mềm mô phỏng nghiệp vụ bằng tiếng Anh như video tình huống, trò chơi đóng vai ảo, hoặc phòng vấn giả định cũng nên được khai thác nhằm phát triển kỹ năng phản xạ và tư duy nghiệp vụ cho sinh viên. Theo báo cáo của Phạm (2022), sinh viên có xu hướng tiếp thu tốt hơn khi được học thông qua hình ảnh và tương tác thay vì chỉ tiếp nhận thông tin thụ động.

Việc đa dạng hóa phương pháp giảng dạy cũng là giải pháp quan trọng. Các phương pháp hiện đại như Phương pháp giao tiếp (Communicative Language Teaching – CLT), Học theo nhiệm vụ (Task-based Learning – TBLT) hay Học theo dự án (Project-based Learning – PBL) có thể được áp dụng để giúp sinh viên phát triển toàn diện các kỹ năng. Ví dụ, giảng viên có thể tổ chức các buổi học đóng vai với chủ đề “Kiểm tra an ninh tại sân bay”, nơi sinh viên đóng vai cán bộ an ninh và hành khách nước ngoài, từ đó thực hành tiếng Anh trong tình huống gần sát thực tế.

Cuối cùng, cần tăng cường hợp tác quốc tế

trong đào tạo tiếng Anh chuyên ngành. Học viện nên chủ động xây dựng mối quan hệ với các trường cảnh sát, học viện an ninh và tổ chức đào tạo quốc tế để tổ chức các chương trình trao đổi, hội thảo hoặc tập huấn bằng tiếng Anh. Đây là cơ hội quý báu để cả sinh viên và giảng viên tiếp cận các chuẩn đào tạo quốc tế, đồng thời rèn luyện kỹ năng tiếng Anh trong môi trường chuyên nghiệp. Các chương trình hợp tác này không chỉ nâng cao năng lực ngoại ngữ mà còn góp phần phát triển tư duy toàn cầu, đáp ứng yêu cầu hội nhập trong công tác bảo vệ an ninh – trật tự thời kỳ mới.

III. KẾT LUẬN

Giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Công an tại Học viện An ninh nhân dân đang đứng trước nhiều thách thức, từ chương trình, đội ngũ, tài liệu đến phương pháp. Tuy nhiên, với các giải pháp đồng bộ, định hướng rõ ràng và sự hỗ trợ của công nghệ, việc nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Anh chuyên ngành là hoàn toàn khả thi. Đầu tư vào tiếng Anh chuyên ngành chính là đầu tư cho năng lực hội nhập, khả năng ứng phó với các thách thức an ninh phi truyền thống và góp phần nâng cao hiệu quả công tác Công an trong thời đại mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Hoang, T. M. (2019). *Challenges in teaching ESP at Vietnamese police academies*. VNU Journal of Foreign Studies, 35(2), 56–65.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A learning-centred approach*. Cambridge University Press.
- Nguyễn, V. H. (2021). *Đổi mới giảng dạy ngoại ngữ chuyên ngành trong các trường Công an nhân dân*. Tạp chí Giáo dục và Xã hội, 124, 45–49.
- Tran, L. T. (2020). *Integrating technology in teaching ESP: A case study at a Vietnamese police university*. TESOL Review, 12(1), 21–35.